

Referat despre Racea de Marin Sorescu - partea a doua

Mahomed este un tiran inteligent si brutal, un munte de orgoliu, iar gandurile, deciziile si faptele sale sunt puse sub semnul arbitrarului absolut, al capriciului cu care hotaraste schilodiri, decapitari, pustiiri. El ajunge sa-i pedepseasca necrutator chiar si pe principalul sau sfetnic, Pasa din Vidin, cand acesta se pronunta caustic asupra veleitatilor sale literare.

Reflectorul sarcastic ne descopera un atotputernic stapanitor, dar impersonal, las, cinic, care provoaca gesturi arbitrare sub semnul absurdului grotesc, asadar simbolul unui colos otoman dezarticulat si bolnav, cautand "Insanatosire" in cursele de acaparare si distragere. Uciderea ultimului vlastar al Comnenilor, nascut in captivitate, inseamna culminatia spectacolelor histrionice cu care sultanul reprezinta diurn, in fata lumii "caderea Bizantului", adica a unei lumi ce incearca zadarnic sa acopere sub faldurile istoriei frictiuni devastatoare si tradari nesfarsite, iluzii gaunoase de independenta si, in cele din urma sfarsitul fara glorie al unei existente de guzmani lichidati cinic. In acest peisaj larvar se misca si Radu cel Frumos -aspirantul vanitos si crancen la tronul Munteniei, dar purtator al unei drame existentiale a damnarii sale, prin dorul de tara pe care-l poarta in cele mai ascunse unghere ale inimii.

Opozantul principal al lui Mahomed - Vlad Tepes - nu apare in spectacol: el exista actioneaza si este intrupat ideatic, conceptual, prin capitani si toti credinciosii sai, personaje cu fizionomii curate si taioase, animati permanent de sentimentul sacrificiului, impacati linistit cu datoria de a muri pentru tara.

Imaginea satului romanesc ca bastion al rezistentei nationale este redada caleidoscopic, prin elemente de mare sugestie si semnificatie: femeile framanta painea dar stiu tot atat de bine sa prefaca lutul tesaturilor in ziduri de aparare; barbatii isi iau masa linistiti si ritualic, intre doua batalii cu turcii; osteniile glumesc copios pe seama sultanului si povestesc legende despre faptele temerare ale lui Vlad Tepes, intretinand spaima turcilor despre aceasta neinfranta "naluca" cu care Mahomed trebuie sa se bata luptatorii jertfelnici se intorc din lupte "raciti", zguduiti de o "tuse a pamantului", "nadusiti" de greul campaniilor vitejeste, iar dupa ce femeile lor luminoase ii maseaza si le pun ventuze, isi revin sau, pur si simplu, adorm pentru totdeauna dupa o scurta "raceala".

Exegetii dramaturgiei soresciene au remarcat ca aceasta drama a fost conceputa in timpul inundatiilor din 1977; de aici indreptatita subliniere unanima a intentiei autorului de a o dedica demonstrarii ca nici o calamitate nu poate infrange fiinta si continuitatea fireasca a generatiilor, legatura cu pamantul a neamului romanesc. Simbolul confruntarii permanente cu efemerul, a spiritualitatii romanesti infailibile cu vicisitudinile efemere este proiectat ca o stare de veghe si de rezistenta nationala fara sfarsit. Spiritul pamantului - ca o comuniune a eroilor cu natura si istoria - este coincident in acelasi timp, cu orizontul constiintei unei organicitati fundamentale intre om si tara.